

אגף א' - קידום ילדים ונוער בסיכון

מבחן בתנ"ך

10 שני"ל

(תשפ"ו)

מבחן שני

אנו רואים בקיום טוהר הבחינות משימה חינוכית, ערכית ומוסרית, שהמערכת כולה נקראת להיערך להצלחתה.

באחריות הנבחן/ הנבחנת לשמור על טוהר הבחינות בהתאם לכללים ולהנחיות בע"פ ובכתב על גבי שאלון הבחינה ועל ידי אחראית הבחינה.

כל הזכויות שמורות למשרד החינוך

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה : שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח הערכה :

בשאלון זה ארבע שאלות .

בכל שאלה שני סעיפים

ג. הניקוד לכל שאלה - 15 נקודות

סה"כ – 60 נקודות

ד. חומר עזר מותר בשימוש : תנ"ך שלם ללא פירושים.

כתוב בכתב ברור במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה) רשום כ"טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

יחידה ראשונה – בריאת העולם / סיפורים אוניברסליים

1. קרא את הקטע הבא מבראשית ד'.

ח. וַיֹּאמֶר קַיִן, אֶל-הָבֶל אָחִיו; וַיְהִי בִהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה, וַיִּקֶּם קַיִן אֶל-הָבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ. ט. וַיֹּאמֶר ה' אֶל-קַיִן, אֵי הָבֶל אָחִיךָ; וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי, הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי. י. וַיֹּאמֶר, מָה עָשִׂיתָ; קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ, צֹעֲקִים אֵלַי מִן-הָאֲדָמָה. יא. וְעַתָּה, אָרוּר אַתָּה, מִן-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת-פִּיהָ, לִקְחֹת אֶת-דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדְךָ. יב. כִּי תַעֲבֹד אֶת-הָאֲדָמָה, לֹא-תֹסֵף תֵּת-כֹּחָהּ לָךְ; נָע וָנָד, תִּהְיֶה בָאָרֶץ. יג. וַיֹּאמֶר קַיִן, אֶל-ה': גָּדוֹל עֹנִי, מִנָּשָׂא. יד. הֵן גִּרְשָׁתָה אֹתִי הַיּוֹם, מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וּמִפְּנֵיךָ, אֶסְתֵּר; וְהָיִיתִי נָע וָנָד, בָּאָרֶץ, וְהָיָה כָל-מֹצְאִי, יַהַרְגֵנִי. טו. וַיֹּאמֶר לוֹ ה', לָכֵן כָּל-הֹרֵג קַיִן, שִׁבְעָתַיִם, יִקָּם; וַיִּשֶׂם ה' לְקַיִן אוֹת, לְבִלְתִּי הַפּוֹת-אֹתוֹ כָּל-מֹצְאוֹ

א. רבי אלעזר הקפר אומר: הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם. הסבירו אמירה זו. (8 נקודות)

ב. האם נדודים הם עונש? האם זה עונש מספיק לרוצח? האם בכל זאת תוכלו לסנגר ולהגן על קין? (7 נקודות)

יחידה שנייה – סיפורי האבות

2. קרא את הקטע הבא מבראשית ל"ב

ד. וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו, אֶל-עֶשָׂו אָחִיו, אֲרָצָה שְׁעִיר, שָׂדֶה אֲדוֹם. ה. וַיֵּצֵא אֹתָם, לֵאמֹר, כֹּה תֹאמְרוּן, לְאֹדְנִי לַעֲשׂוֹ: כֹּה אָמַר, עַבְדְּךָ יַעֲקֹב, עִם-לֶבֶן גִּרְתִּי, וְאַחֵר עַד-עַתָּה. ו. וַיְהִי-לִי שׂוֹר וְחֹמֹר, צֹאן וְעֶבֶד וְשֹׁפְחָה; וְאֲשַׁלְּחָה לְהַגִּיד לְאֹדְנִי, לְמִצְאָה-חֵן

בְּעֵינֶיךָ ז. וַיֵּשְׁבוּ, הַמִּלְאָכִים, אֶל-יַעֲקֹב, לֵאמֹר: בָּאנוּ אֶל-אַחִיךָ, אֶל-עֵשָׂו, וְגַם הֵלֵךְ לְקִרְאָתְךָ, וְאַרְבַּע-מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ. ח. וַיֵּרָא יַעֲקֹב מְאֹד, וַיֵּצֵר לוֹ; וַיַּחַץ אֶת-הָעַם אֲשֶׁר-אִתּוֹ, וְאֶת-הַצֹּאן וְאֶת-הַבָּקָר וְהַגְּמָלִים--לְשֵׁנֵי מַחֲנֹת. ט. וַיֹּאמֶר, אִם-יָבוֹא עֵשָׂו אֶל-הַמַּחֲנֶה הָאֶחָד וְהָאֶחָד--וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר, לְפָלִיטָה. י. וַיֹּאמֶר, יַעֲקֹב, אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם, וְאֱלֹהֵי אָבִי יִצְחָק: ה' הָאֵמֵר אֵלַי, שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמִוְלָדְתְּךָ--וְאִיטִּיבָה עִמָּךְ. יא. קִטַּנְתִּי מִכָּל הַחֲסָדִים, וּמִכָּל-הָאֲמָת, אֲשֶׁר עָשִׂיתָ, אֶת-עַבְדְּךָ: כִּי בְּמִקְלִי, עָבַרְתִּי אֶת-הַיַּרְדֵּן הַזֶּה, וְעַתָּה הִיִּיתִי, לְשֵׁנֵי מַחֲנֹת. יב. הֲצִילֵנִי נָא מִיַּד אַחִי, מִיַּד עֵשָׂו: כִּי-יָרָא אֹנְכִי, אִתּוֹ--פֶּן-יָבוֹא וְהַכְנִי, אִם עַל-בָּנָיִם. יג. וְאַתָּה אֲמַרְתָּ, הִיטֵב אִיטִּיב עִמָּךְ; וְשָׁמַתִּי אֶת-זֶרְעֶךָ כְּחוֹל הַיָּם, אֲשֶׁר לֹא-יִסָּפֵר מְרֹב. יד. וַיֵּלֶן שָׁם, בְּלֵילָה הַהוּא; וַיִּקַּח מִן-הַבָּא בְיָדוֹ, מִנְחָה--לְעֵשָׂו אַחִיו.

א. לקראת הפגישה עם עשו עושה יעקב שלושה מעשים:

- מתכוון למאבק ומחלק את אנשיו נשותיו וילדיו לשני מחנות כדי שאחד לפחות ינצל.
- שולח מתנות פיוס לעשו.
- מתפלל

בססו והוכיחו טענה זו על ציטוטים מתאימים מן הקטע.

מה אתם הייתם עושים לקראת מפגש טעון הקשור שמטרתו פיוס והשלמה עם חבר או בן משפחה? (8 נקודות)

ב. אנו צאצאי יעקב לומדים ממעשיו. איזה פירוש לתנ"ך

מתאים לכם: סמלי (מעשה אבות סימן לבנים) או פסיכולוגי

ספרותי? נמקו. (7 נקודות)

יחידה שלישית – יציאת מצרים עשרת הדברות וכיבוש הארץ

3. קרא את הקטע משמות כ'

ז זכור את-יום השבת, לקדשו. ח ששת ימים תעבד, ועשית כל-מלאכתך. ט ויום, השביעי--שבת, לה' אלהיך: לא-תעשה כל-מלאכה אתה ובנך ובתך, עבדך ואמתך ובהמתך, וגרך, אשר בשעריך. י כי ששת-ימים עשה ה' את-השמים ואת-הארץ, את-הים ואת-כל-אשר-בם, וינח, ביום השביעי; על-כן, ברח ה' את-יום השבת--ויקדשהו. יא כבד את-אביך, ואת-אמך--למען, יארכו ימך, על האדמה, אשר ה' אלהיך נתן לך. יב לא תרצח לא תנאף; לא תגנב, לא-תענה ברעך עד שקר. יג לא תחמד, בית רעך; לא-תחמד אשת רעך, ועבדו ואמתו ושורו וחמרו, וכל, אשר לרעך.

א. מהו חשיבותו של חוק לביסוס חברה אנושית? האם כל חברה צריכה חוק?
(8 נקודות)

ב. מה לדעתכם צריך לעשות כאשר ישנה התנגשות בין חוקים. למשל: אנו מכבדים את ההורים אבל הם אמרו לנו לעשות מעשה שאסור לעשותו?
(7 נקודות)

יחידה רביעית – מלוכה גלות וגאולה

4. קרא את הקטעים משמואל ב' ה':

א ויבאו כל-שבטי ישראל, אל-דוד--חברונה; ויאמרו לאמר, הננו עצמך ובשרך אנחנו. ב גם-אתמול גם-שלוש, בהיות שאול מלך עלינו, אתה הייתה

מוציא (המוציא) והמבי, את-ישראל; ויאמר ה' לך, אתה תרעה את-עמי את-ישראל, ואתה תהיה לנגיד, על-ישראל. ג ויבאו כל-זקני ישראל אל-המלך, חברונה, ויכרת להם המלך דוד ברית בחברון, לפני ה'; וימשחו את-דוד למלך, על-ישראל.

ד בן-שלשים שנה דוד, במלכו; ארבעים שנה, מלך. ה בחברון מלך על-יהודה, שבע שנים וששה חדשים; ובירושלם מלך, שלשים ושלש שנה, על כל-ישראל, ויהודה. ו וילך המלך ואנשיו ירושלם, אל-היבסי יושב הארץ; ויאמר לדוד לאמר, לא-תבוא הנה, כי אם-הסירך העורים והפסחים לאמר, לא-יבוא דוד הנה. ז וילכד דוד, את מצדת ציון--היא, עיר דוד. ח ויאמר דוד ביום ההוא, כל-מכה יבסי ויגע בצנור, ואת-הפסחים ואת-העורים, שנאו (שנואי) נפש דוד; על-כן, יאמרו, ענר ופסח, לא יבוא אל-הבית. ט וישב דוד במצדה, ויקרא-לה עיר דוד; ויבן דוד סביב, מן-המלוא ובייתה. י וילך דוד, הלוך וגדול; וה' אלהי צבאות, עמו

א. הפרק מציע מספר סיבות לבחירת מנהיג. מה לדעתכם צריכות להיות הסיבות לבחירת מנהיג? היותו קרוב אלינו? היותו מנהיג צבאי גדול? היותו איש רוח? היותו אדם צעיר או דווקא מבוגר? סיבה אחרת? נמקו. (8 נקודות)

ב. מה הופך עיר לחשובה ומרכזית? המיקום שלה? היותה מוגנת וחזקה? איזו עיר אהובה עליכם בארץ ומה הסיבות לכך? (7 נקודות)

מה3חנה!!